

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

АНАЛІЗ ДІЇ ЗВТ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ЄС АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ

Антонюк П.О., к.е.н., ст.н.с., Антонюк О.П., к.е.н., доц., Головаченко Л.М., асистент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Для України як і більшості країн світу зовнішня торгівля являється важливим фактором економічного зростання. При цьому важливе значення має не стільки величина зовнішньоторговельного обороту скільки розмір сальдо так як від цього залежить стан платіжного балансу, ситуація на вітчизняному валютному ринку, здатність країн зберігати економічну незалежність. В товарній структурі українського експорту по більшості з 21 розділів продукції відповідно до УКТЗЕД результатом торгівлі є стійке від'ємне сальдо, що впливає на його розмір в торгівлі товарами в цілому (млрд. дол. США): 2016 р. – 2,9; 2017 р. – 6,3; 2018 р. – 9,9; 2019 р. – 10,8. Лише по товарах декількох розділів продукції, у т.ч. агропродовольчих товарах результатом торгівлі є додатне сальдо. Найбільше додатне сальдо в останні роки дає торгівля саме агропродовольчими товарами що постійно зростає (млрд. дол. США): 2013 р. – 8,9; 2014 р. – 10,6; 2015 р. – 11,1; 2016 р. – 11,4; 2017 р. – 13,4; 2018 р. – 13,6; 2019 р. – 16,4.

Агропродовольча продукція з 2014 р. стає головним експортним товаром України, частка якої в товарному експорті зросла з 30,9 % до 44,2 % в 2019 р. Серед торгових партнерів України в цей період основними стають країни ЄС, куди в 2017-2019 рр. направлено 41,5 % товарного експорту, в складі якого 35,7 % складає агропродовольча продукція.

Завдяки дії зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, що почала діяти з 1 січня 2016 р. торгівля між ними зростає високими темпами. Якщо за період 2015-2019 рр. весь товарний експорт України зріс з 38127 млн. дол. до 50060 млн. дол., або на 131,3 %, то до країн ЄС цей показник збільшився з 13015 млн. дол. до 20752 млн. дол., тобто на 159,4 %. Найбільш високими темпами зростав експорт агропродовольчої продукції до країн ЄС – з 4049 млн. дол. в 2015 р. до 7315 млн. дол. в 2019 р. або на 180,7 %. Але якщо в 2017 р. у порівнянні з 2015 р. експорт зріс на 139,5 %, то в останні два роки – в 2019 р. у порівнянні з 2017 р. – лише на 129,5 %.

Обсяги та структура агропродовольчого експорту з України до ЄС представлено в табл. 1.

Таблиця 1 – Товарна структура експорту агропродовольчих товарів з України в країни ЄС за 2015-2017 рр. (х)

Розділи продукції відповідно до УКТЗЕД	2015 р.		2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.	
	392ол. 392ол.	%	392ол. 392ол.	%	392ол. 392ол.	%	392ол. 392ол.	%	392ол. 392ол.	%
I Живі тварини і продукти тваринного походження	164	4,1	176	4,3	283	5,0	380	6,2	347	4,8
II Продукти рослинного походження	2445	60,4	2038	49,4	3025	53,6	3695	60,4	4480	61,2
III Жири та олії тваринного та рослинного надходження	678	16,7	1204	29,2	1476	26,1	1138	18,6	1545	21,1
IV Готові харчові продукти	762	18,8	704	17,1	865	15,3	904	14,8	943	12,9
Всього	4049	100,0	4122	100,0	5649	100,0	6117	100,0	7315	100,0

(х) Розраховано авторами за даними Державної служби статистики України [1].

Функціонування зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, як видно з даних табл. 1, суттєво не вплинуло на товарну структуру. Як до так і в процесі дії ЗВТ країни ЄС найбільше імпортують з України продукти рослинного походження, перелік найменувань яких досить обмежений. Основу експорту продукції рослинного походження складають пшениця, кукурудза, ячмінь, соя і ріпак. В 2015 р. і 2019 р. виручка від реалізації цих культур до країн ЄС склала 2172 млн. дол. і 4068 млн. дол., або відповідно 88,8 % і 90,8 % всього експорту продукції рослинного походження в цьому напрямку. Тобто за 2015-2019 рр. експорт цих п'яти культур зріс на 1896 млн. дол., що становить 58,1 % всього приросту агропродовольчого експорту.

Серед жирів та олій тваринного і рослинного походження позиції одного виду – олії соняшnikової нерафінованої за цей період лише посилилися, так як експорт олії соєвої та ріпакової відносно скоротився. Якщо в 2015 р. експорт олії соняшnikової був на рівні 548 млн. дол. – 80,8 % експорту продукції третього розділу відповідно до УКТЗЕД, то в 2019 р. експорт досяг величини 1282 млн. дол. або 83,0 % експорту всіх олій. Позитивним результатом за цей п'ятирічний період стало зростання експорту рафінованої соняшnikової олії з 23 млн. дол. в 2015 р до 99 млн. дол. в 2019 р.

Найменшу динаміку демонструє експорт готових харчових продуктів – лише 123,7 %, дещо поліпшилась їх структура. Так виробництво саме продуктів харчування (товарні групи 16-22) зросло з 264 млн. дол. в 2015 р. до 413 млн. дол. в 2019 р., а їх частка в продукції третього розділу відповідно зросла з 34,6 % до 43,8 %. Проте більшу частину продукції цього розділу складають не продукти харчування – товарні групи 23 і 24 – «Залишки і відходи харчової промисловості» та «Тютюн і промислові заміники тютюну» хоча їх частка і скоротилась з 65,4 % в 2015 р. до 56,2 % в 2019 р.

На «Живі тварини і продукти тваринного походження» приходиться найменший обсяг експорту, проте за 2015-2019 рр. його обсяг зріс в 2,1 рази до 347 млн. дол. В основному з України експортується лише три види продукції: м'ясо та їстівні субпродукти свійської птиці, яйця птиці та натуральний мед, частка яких склала в 2019 р. 82,4 % всієї продукції тваринного походження. В період дії ЗВТ з України стали експортувати також молочні продукти і вершкове масло, але по причині недостатнього рівня вітчизняного виробництва експорт цих продуктів по багатьох позиціях є нижчим, ніж встановлені квоти.

Висновки. 1. В останні два роки темпи зростання агропродовольчого експорту з України до країн ЄС дещо сповільнилися. 2. Товарна структура експорту за період 2015-2019 рр. суттєво не змінилась. 3. Зростання експорту мало місце за рахунок традиційних товарів. До яких проявляють інтерес країни ЄС – м'ясо птиці, мед, пшениця, ячмінь, кукурудза, соя, ріпак, макуха олійних культур. 4. Досить повільно зростає експорт інших видів продукції, особливо продуктів харчування.

Література

1. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

**Іванченкова Л.В., д.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Курс на підвищення ефективності харчового виробництва, є стрижневим елементом національної економічної стратегії, оскільки він прямо пов'язаний із питаннями

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ СИРОКОПЧЕНИХ І СИРОВ'ЯЛЕНИХ М'ЯСОПРОДУКТІВ	
Агунова Л.В., Мардар М.Р., Шлапак О.В.	350
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК КАВИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В.	351
ТАРГЕТИНГОВА РЕКЛАМА, ЯК СПОСІБ ПРОСУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Значек Р.Р., Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В.	353
SOCIAL MEDIA MARKETING, ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ БІЗНЕСОМ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.	354
РОЗРОБКА SMM-СТРАТЕГІЇ ПРИ ПРОСУВАННІ ТОВАРУ	
Лозовська Г.М.	356
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	
Мунтян І.В.	358
ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРобНОЇ ГАЛУЗІ	
Черевата Т.М.	360
ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	
Соколюк К.Ю., Долинська О.О.	361
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В АГРАНОМУ СЕКТОРІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Соколюк К.Ю.	363
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.	365

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ПІДХОДИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ ВТРАТ ТА ХАРЧОВИХ ВІДХОДІВ В КОНТЕКСТІ СТІЙКИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ	
Седікова І.О.	367
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОЇ ТА ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М.	368
ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М., Мірковець Ю.О.	370
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л.	373
СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	
Корсікова Н.М.	375
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Каламан О.Б.	377
ОСОБЛИВОСТІ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ТРУДОВУ АДАПТАЦІЮ ПЕРСОНАЛУ	
Козак К.Б.	380
ПРИНЦИПИ ДОБРОВОЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Дьяченко Ю.В.	381
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Коренман Є.М.	383
ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Дьяченко Ю.В.	385
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	388

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ НА ЕКОЛОГІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Немченко В.В., Румянцев І.В.	390
АНАЛІЗ ДІЇ ЗВТ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ЄС АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ	
Антонюк П.О., Антонюк О.П., Головаченко Л.М.	392
МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	393